

GLAS

SLOVENIJE

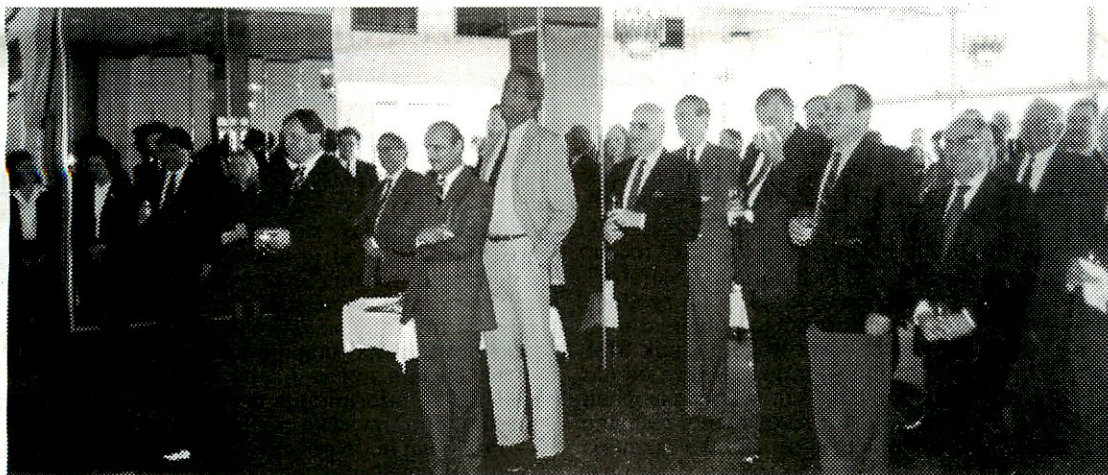
THE VOICE OF SLOVENIA

AVSTRALSKI SLOVENSKI NEODVISNI INFORMATIVNI ČASNIK — 14-dnevnik, cena \$ 2.00 — THE AUSTRALIAN SLOVENIAN INDEPENDENT INFORMATIVE NEWSPAPER

5. 7. 1995

OB DNEVU SLOVENSKE DRŽAVNOSTI — SVEČANOST ZA KONZULARNI ZBOR

Sydney, 23. junija 1995

25. JUNIJ

Dan, ko je pred štirimi leti postala Slovenija samostojna država, smo proslavili tudi Slovenci po vsej Avstraliji.

V Sydneyu so v organizaciji Slovenskega narodnega sveta za NSW proslavljale vse organizacije skupaj v prostorih Slovenskega društva Sydney.

V Melbournu je bilo svečano kar dva dni. V soboto je pripravil Slovenski narodni svet za Viktorijo v Verskem in kulturnem središču Kew uspešen večer pod naslovom "Kralj Matjaž - junak slovenski". Ponovitev je bila v nedeljo, ko je bil prisoten tudi Aljaž Gosnar, odpravnik poslov RS iz Canberre. Po maši za Slovenijo so svečano dvignili slovensko zastavo potem pa so se veselili in nazdravljali Sloveniji. Več str. 11-12.

Tudi pri Slovenskem društvu Melbournu so zabeležili 25. junij na poseben način, o tem v naslednji številki.

GLAS SLOVENIJE
tokrat na 16. straneh

SYDNEY, YACHT CLUB, 23. junij 1995

Alfred Brežnik, častni konzul RS za avstralski državi NSW in Viktorijo je pripravil, tako kot vsako leto, ob obletnici slovenske države svečanost za konzularni zbor, na katerega so bili povabljeni tudi voditelji slovenskih organizacij ter posamezniki.

Med častnimi gosti so bili tudi namestnik premiera NSW-a Boba Carra, John Johnson, Aljaž Gosnar, odpravnik poslov RS iz Canberre in Dušan Lajovic, častni konzul RS za Novo Zelandijo. Več na str. 11 in 14.

Fotografija zgoraj: gostje g. Brežnika, na svečanosti ob dnevu slovenske državnosti. Fotografija spodaj: Alfred Brežnik, John Johnson in Aljaž Gosnar.

V TEJ ŠTEVILKI

- Srečanje urednikov slovenskih medijev iz tujine v Ljubljani str. 2
- Krekovci vas vabijo str. 9
- Dan, ko smo se Slovenci v Avstraliji "politično spravili" Za slovensko spravo v Sydneyu str. 10
- Proslava dneva državnosti Sydneyu str. 11
- Proslava dneva državnosti v Melbournu Ob 20-letnici SBS radia v Melbournu str. 12
- Lovska, ribiška in taborniška družina Slovenskega društva Sydney slavi 15 let str. 13
- Ob dnevu državnosti svečanost za konzularni zbor str. 14

Čeprav sem svoj prostor v tej številki namenila pozitivnim razmišljanjem ob obletnici slovenske države, se moram še enkrat dotakniti teme: SIM in slovenski ambasador v Avstraliji. Pismo z enako vsebino sem poslala v objavo tudi Slovenecu. V istem časniku so bile 19. junija objavljene pripombe tajnika SIM Janeza Roglja - beri na strani 6 "Zapisali so še v..." In prav zato bi rada dodala še nekaj svojih misli...

Ali bomo tudi v Avstraliji dobili slovenskega ambasadorja? V demokraciji šteje vsak glas!

K mojim razmišljanjem o morebitnem imenovanju ambasadorja, ki ga je objavil tudi dnevnik Slovenec, so pridali še svoja identična mnenja: iz Queenslanda - Jože Vah, iz Sydneya - pater Valerijan Jenko, iz Adelaide - dr. Stanislav Frank in pater Janez Tretjak, iz Melbournea pater Valentin Bazilij (omenjeni patri so voditelji slovenskih verskih in kulturnih centrov, ki imajo zaslobo velikega števila avstralskih Slovencev). Seveda so nekateri rojaki nasprotovali takemu pisanju, tako tudi tajnik SIM Janez Rogelj (Slovenec, 19. 6. 1995) Spoštujem njihova mnenja, vendar...

IZ DNEVNIKA Stanke Gregorič UREDNIČE

Zdi se mi nujno poudariti, da osebno nisem nagnjena k ekstremizmu in tudi SIM nisem nikoli bojkotirala, čeravno so mi bile v preteklosti pri medijskem delu za slovensko skupnost zaradi nje marsikdaj urice še kako zagrenjene. V delu Slovenske izseljenske matice sem videla dosti dobrega, obenem pa sem poskušala razumeti svoje rojake, ki so čutili drugače. In prav zaradi teh rojakov sem zapisala to kar pač sem. Za pisanje sem se odločila tudi po raznih razburjanjih, telefonskih klicih in napovedanih pritiskih, "če bo eden bivših predsednikov SIM (v tem primeru Matjaž Jančar - kot rečeno ime ni pomembno) postavljen za ambasadorja v Avstraliji". Torej je do razburjanj prišlo še preden se je sploh kaj zgodilo. Zdi se mi tudi nedopustno, da se zdaj sučejo polemike o tej zadevi v popolnoma napačno smer. Janez Rogelj, tajnik SIM, Slovenec 19. 6. 95, v svojem pismu skorajda zahteva od nas naj naštejemo "napake gospoda Jančarja", in nameče na papir nekaj oguljenih fraz o delovanju SIM. Fraze so eno, resnično življenje v konfliktnih situacijah pa drugo! In taka razmerja čutimo na svoji koži predvsem tisti, ki delujemo v slovenskih medijih v tujini. Gospod Rogelj citira polovico stavka patra Tretjaka, ki pravi v svojem pismu, da je Matjaž Jančar ob svojem obisku v Adelaidi "povečeval dejavnosti slovenskih klubov za ohranitev slovenskega jezika in kulture", gospod Rogelj pa komentira: "Ne moremo pa razumeti, zakaj bi to navedbo lahko šteli Matjažu Jančarju v zlo." Očitno pozabi nadaljevati stavek patra Tretjaka, ki je zapisal še:

"...s poudarkom, da ima tudi zadnja čistilka v klubu velike zasluge. NI PA NITI Z BESEDICO OMENIL SPLOŠNO PRIZNANJE ZASLUG TUKAJŠNJIH VERSKIH CENTROV ZA OHRANITEV SLOVENSTVA V AVSTRALIJI, čeravno je bil prisoten tudi duhovnik, ko je odpel 'enourni magnifikat režima'".

Naj se vrnem na svoja razmišljanja. V svojih argumentih se nisem dotikala sposobnosti oziroma kvalitete Matjaža Jančarja, moj namen tudi ni bil iskati njegovih grehov, kar je razvidno iz mojih besed: "...pa ime niti ni toliko pomembno." Prav tako mi namigovanja nekaterih rojakov "kdo sploh ste, kaj si domišljate, da boste 'vi' diktirali slovenski vladi" itd. dišijo na gene komunističnega enournja, ko je "raja" morala biti tiho, saj se je štela samo beseda tistega na vrhu, ki je bil "bog i batina!"

V demokraciji pa šteje VSAK GLAS! V Avstraliji imamo pravico pošiljati tudi prvemu ministru (premieru) svoje pripombe, največkrat se nam v povratnem pismu za našo pozornost zahvali s pripisom, da bo upošteval naše mnenje. Če se to zgodi ali ne, kaže vsaj določeno mero vljudnosti. Takega načina sem se torej v Avstraliji nalezla tudi sama in tako pristopam k zadevam, ki se nanašajo na našo slovensko skupnost.

Za konec še to: več drugih "umirjenih" rojakov, ki se sicer nimajo navade oglašati v javnosti meni, da bi bila postavitev bivšega predsednika SIM (pa naj se imenuje X ali Y) za ambasadorja v Avstraliji "čisto izzivanje!" - Da se ne bi ponovilo!

Stanka Gregorič

ZANIMIVO, KAJNE?

GRAFITI

Na začetku Slovenske ceste v Ljubljani je velik grafit s pripisom:

LJUBIM TE SLOVENIJA!
Sve su prave ljubavi žalosne!

***

Nekaj deset metrov stran je drugi, bolj skromen grafit s pripisom:

BODI PONOSEN, DA SI SLOVENEK!
Bogami jesam!

Oba pripisa sta duhovita in globoko resnična, za nekatere pa kar šokantna.

Sofronij Buila, dipl.ing.

SREČANJE UREDNIKOV SLOVENSКИH MEDIJEV IZ TUJINE

Ljubljana, 19. - 24. junij 1995

Telefonsko poročilo Jožeta Žoharja, predstavnika Glasu Slovenije in Ivanke Skof

Srečanje urednikov slovenskih medijev iz tujine je sklenjeno s posebno izjavo, ki jo bomo objavili, ko bo prispela do nas. Udeleženci srečanja so se med seboj spoznali, se pogovorili in izrazili težave s katerimi se pri svojem delu srečujejo. Uradu za informiranje pri Ministrstvu za zunanje zadeve RS so posredovali nekaj skupnih predlogov:

- Do takšnih srečanj naj bi prišlo vsako leto
  - Urad za informiranje naj bi pošiljal urednikom slovenskih glasil v tujini izvlečke iz slovenskih časnikov
  - Prišlo naj bi do povezave uredništev slovenskih medijev po svetu - do medsebojnega obveščanja in izmenjave časnikov (Argentina, ZDA, Kanada, Nemčija, Švedska, Avstralija itd.)
  - Ustanovitev Zveze urednikov slovenskih medijev v tujini.
- V glavnem pa so vsi izrazili iste probleme in iste želje.

Udeležence srečanja so sprejeli predsednik RS Milan Kučan, predsednik državnega zbora Jožef Školč in ljubljanski nadškof in slovenski metropolit dr. Alojzij Suštar ter dr. Peter Vencelj, državni sekretar za Slovence po svetu. Prisostvovali so zasedanju državnega zbora, obiskali nekaj uredništev slovenskih časnikov, v nedeljo, 25. junija pa so bili prisotni na državni proslavitvi slovenske državnosti v Cankarjevem domu, kjer je imel glavni govor Milan Kučan.

Obiskali so tudi Slovence v zamejstvu in povsod doživeli čudovit sprejem: v Celovcu so obiskali Mohorjevo družbo, v Čedadu uredništva časnikov *Matajur* in *Dom*, v Trstu pa so se v uredništvu *Primorskega dnevnika* srečali z njegovim urednikom Bojanom Brezigarjem. Seznanili so se tudi s težavami Slovencev, ki živijo na tem koncu sveta. Obisk slovenskih urednikov je zabeležila večina medijev v Sloveniji.

KONZULAT AVSTRALIJE

Častni konzul Viktor Baraga
Dunajska 22, LJUBLJANA 61 000, SLOVENIJA
Telefon: + 61/ 1327 341
Fax: + 61/ 1331 052

TISKOVNI SKLAD

\$ 30.00 Ivan Rudolf; \$ 10.00 Urška Irhinen; \$ 25.00 Ivan Cetin, \$ 50.00 Štefan Merzel, \$ 10.00 M. Pongračič, \$ 30.00 Korl Hren, \$ 20.00 I.D. Debeljak, \$ 10.00 Janko Majnik.

HVALA!

PIŠEJO NAM...**BOMO RES TUDI V AVSTRALIJI DOBILI SLOVENSKEGA AMBASADORJA - (VELEPOSLANIKA)?**

K mislim o tem vprašanju, ki jih je v 53. številki cenjenega Glasu Slovenije sprožila njegova urednica in k tistim, ki so jih v naslednji številki dodali spoštovani gospodje p. J. Tretjak, dr. S. Frank ter I. Ahlin, naj primaknem še nekaj svojih, z nekoliko drugačnega zornega kota.

Drži, da se je g. M. Jančar kot takratni predsednik SIM ob njegovem obisku v Avstraliji zameril skupinici nadvse zavednih rojakov, ki so - kar lahko vsaj domnevam - tudi verni in poštenu kristjani.

Toda, če je ena od glavnih prvin krščanskega etosa tudi odpuščanje, čemu potem še vedno takšna zamera? In: je mar to v skladu z duhom potrebe po spravi, v duhu spravnega srečanja na Rogu? Ali je v tej luči potreba po spravi sploh še potrebna in smiselna, če ni že vse skupaj ena sama velika farsa?

V demokratičnem smislu svobode govora in tiska ni nič narobe, če v tujini stalno živeči rojaki izrazijo svoja stališča v zvezi z imenovanjem diplomatov RS. Toda: je diplomacija RS - v tem primeru imenovanje veleposlanika za Avstralijo - samo v interesu in zaradi skupine avstralskih državljanov slovenskega rodu, ki so prisegli svojo lojalnost avstralski državi in angleški kraljici, ali je to zadeva vlade RS in naroda, ki je to vlado izvolil? Moje mišljenje je, da peščica tujih državljanov (tudi če imajo poleg drugih še slovenski potni list) si ne bi smela dovoliti diktiranja vladi RS koga naj ali ne pošilja v diplomacijo. Kajti, mislim dalje, edini interes slovenskega naroda, njegove države in vlade niso samo izseljeni Slovenci, ampak še vse kaj več. Če izseljenci to razumemo, bomo državi Sloveniji koristili bolj, če svoje obskurne bese in interese pustimo ob strani, namesto da z njimi gnjavimo sebe in vlado RS.

Kot vsaka druga, tako tudi država Slovenija potrebuje izkušene diplomate. More kdo reči, da g.M. Jančar to ni? Mu more kdo očitati, da kot diplomat ni korektno in dosledno izpolnjeval svojih dolžnosti? Mimogrede, je sploh kdo pred meseci v Delu bral poročilo o tem, kaj vse je v času osamosvajanja g. M. Jančar kot diplomat v ZDA storil in dosegel za novo nastajajočo državo Slovenijo?

Ne, človekova dobra dela prezremo in pozabimo, ker smo prepolni starih zamer in sovraštva. Zbogom sprava.

Dr. Kajetan Gantar (Slovenec, šte. 108, 13. maja 1995, stran 32): "Tej družbi manjka krščanski etos."

Jože Žohar, Sydney, NSW, 14. 6. 1995

Spoštovana urednica,

...Moram Vam povedati, da mi je kar všeč časopis in prav je tudi, da objavljate taka sporočila, da včasih tudi katerega prizadene, kajti mnogokrat je to potrebno, da se potem prebudimo. Upam, da se nekoč osebno srečava in se kaj več pogovoriva...

Kot Vam je poznano, imamo Slovenci v Wollongongu sedaj svojo radijsko oddajo v slovenskem jeziku, katero zelo uspešno vodi in ureja naša urednica gospa Snežana Brdnik. Oddaja je iz tedna v teden vse bolj uspešna in priljubljena med Slovenci na območju Wollongonga in Illawarre pa tudi v nekaterih predelih v Sydneyu nas lepo slišijo. Uspelo nam je tudi, da so nam dodelili dopoldanski čas v nedeljo in tako lahko naši rojaki poslušajo oddajo vsako nedeljo zjutraj od 10 pa do 10.30 na valovni dolžini 2 VOX - FM 106.9. Naj omenim, da je glavni pokrovitelj oddaje Slovenski klub Planica Wollongong, obenem pa izkoriščam to priljubljenost, da se zahvalim v imenu kluba Snežani, da je sprejela to odgovorno delo kot glavna urednica oddaj.

Sedaj bi pa rad povedal nekaj besed kar se tiče slovenskega ambasadorja v Avstraliji, seveda to gre tudi na Vaš račun, gospa urednica; ne vem kdaj se bomo "Slovenci" v Avstraliji enkrat sprijaznili z usodo, da je naša domovina sedaj Avstralija? Veliko naših ljudi v Avstraliji pa se tako povečuje in poskuša krojiti usodo ljudem, ki živijo v naši lepi Sloveniji.

Roko na srce, osebno sem živel pod komunističnim režimom 28 let in nikakor ne krivite nas, ki smo rojeni med vojno, da smo odgovorni za to, kar se je dogajalo. Gospoda Jančarja poznam osebno in moram priznati, da je zelo inteligenten človek, če pa je rojen med ali po vojni pa to ni njegova krivica, kdo bo pa ambasador v Avstraliji, pa ne bodo gospodje vprašali ne Vas in ne mene. Ne vem, morda nimam prav, ker mislim tako, vem pa, da tudi jaz ne bi bil zadovoljen, če bi kdo iz naše Slovenije ukazoval meni kako naj živim sedaj v naši novi domovini Avstraliji.

Upam, da mi niste zamerila in bodite prav lepo pozdravljena in še mnogo, mnogo uspehov pri urejanju Glasu Slovenije
Vaš naročnik Ivan Rudolf iz Wollongonga, 20.6.1995

*

Draga gospa Stanka!

...Glas Slovenije je vedno bolj obširen in zanimiv in prav lepo je slišati, da je vedno več naročnikov. Le tako naprej! Hvala Vam za vse. Pošiljam Vam izrezek mnenja moje sestre Angelce iz Maribora, ki je prav tako Vaša naročnica: "Glas Slovenije redno dobim - 'super'!"

Vaša someščanka Cilka Zdražil, Sale, 25.5.1995

*

Spoštovani!

Zopet je leto naokoli in obnavljam naročnino na Glas Slovenije. Želim Vam še veliko uspeha v bodoče. Časopis je zanimiv in ga zelo rada preberem - od začetka do konca! S prijateljskimi, slovenskimi pozdravi

Paula Zemljak, Sydney, 30.5.1995

*

Draga urednica Stanka!

Spet je prišlo leto naokrog in prav je, da obnovim naročnino. Zahvaljujem se Vam za redno pošiljanje in se seveda priporočam tudi za v bodoče. Časnik se mi dopade, čeprav se včasih pokažejo kakšna trenja, no, saj se za kritiko in komentarje še vedno najde kdo. Upajmo, da bo zgodovina le prišla po svoje ostanke...

Lep pozdrav

Alojz Zagar, Irymple, 13. 6. 1995

POPRAVEK IN OPRAVIČILO

V prejšnji številki Glasu Slovenije je bilo na prvi strani pomotoma zapisano: "...Alfred Brežnik, častni konzul RS za Avstralijo", namesto v Avstraliji. Kot vemo je gospod Brežnik častni konzul za avstralski državi New South Wales in Victorio. Za pomoto se gospodu Brežniku in bralcem opravičujem.

Urednica

**Slovenke in Slovenci
v Wollongongu, Illawarri in Sydneyu**

Slovenske oddaje na radiu 2 VOX - FM 106.9 lahko poslušate odslej vsako nedeljo zjutraj od 10. do 10.30. ure. Sydneyčani sprejemajo to oddajo le v nekaterih predelih mesta. Z oddajami so pričeli pred kratkim; pripravljajo jih Snežana Brdnik, glavni pokrovitelj pa je Slovenski klub Planica Wollongong.

Vsem prijateljem in znancem sporočamo, da nas je po 38. letih izseljenstva in 58. letih zakona v 80. letu starosti za vedno zapustil naš neizmerno ljubljeni mož in atek

**OTTO ZDRAŽIL
iz Sale-a**

Opepelili smo ga v Traralgonu, pogreb dragega pokojnika pa je bil v četrtek, 22. 6. 1995. Poškropil ga je pater Bazilij iz Melbourn, ki je prišel v Sale posebej zato, da bi pospremil pokojnika na njegovi zadnji poti.

Hvala!

Žena Cilka, hčerki Eveline in Lilijana ter sin Erich z družinami

Proslave zmage

DELO - Marko Pečauer: V štirih letih, odkar je Slovenija razglasila svojo neodvisnost, smo se navadili skregati se za vsako malenkost, tudi glede državnih praznikov. Na proslavah državnih praznikov sodelujejo vsi - a vsak na svoji proslavi, saj obletnice pač pridejo in minejo, zamere pa ostanejo... brez proslav bomo preživeli, ne bomo pa brez dialoga.

**Štiri leta po osamosvojitvi
Gallusova dvorana
Cankarjevega doma prevelika
za državni praznik**

DELO - Peter Kolšek: Od zgražanja k gravžanju. Ob le tretjinski zasedbi Gallusove dvorane na osrednji državni proslavi dneva slovenske državnosti avtor ugotavlja, da ne gre obupavati nad odsotnostjo državljanov, pač pa bi bilo upravičeno pričakovati, da se bodo na osrednji državni proslavi zbrali vsaj vsi osrednji državni uradniki: kompletna vlada, večji del obeh poslanskih zborov, odločilni ljudje iz državnih in vladnih institucij, vojske in policije, ker po funkciji za katero so plačani prezentirajo državo...

Virus antidržavnosti

REPUBLIKA - Janja Klasinc: Ob "virusu antidržavnosti" avtorica ugotavlja, da se ne zavedamo odgovornosti, ki jo prinaša lastna država...dokler je bil sedež naših nekdanjih držav na Dunaju in potem v Beogradu, se kaj takega ni dogajalo...skrajni čas je, da odrastemo in se zavemo, da imamo lastno državo, ki zasluži spoštovanje. Drugače je bilo vse prizadevanje zanjo odveč.

Upočasnjena denacionalizacija

VEČER - Mirko Munda: Ob dosednji dinamiki (41.000 zahtev, 15.000 odločb, od teh pol pravomočnih, 400 do 500 odločb na mesec) bi denacionalizacija tekla kakšno desetletje ali še dlje! Ob zahtevnosti postopka, težavnemu ugotavljanju dejanskega stanja in premajhnemu številu uradnikov (teh je bilo 247, po reorganizaciji lokalne samouprave še manj), ki v občinah rešujejo denacionalizacijske zahteve, morda drži teza združenja lastnikov razlaščenega premoženja, da se državi pri vračanju nikamor ne mudi. 200.000 državljanov (in potencialnih volilcev), ki jih je prizadela nacionalizacija, in predvsem Cerkev kot največji denacionalizacijski upravičenec, sta faktorja, ki dajeta ob idejah za zamrznitev vračanja pošteno misliti.

Grozljiva statistika nesreč na slovenskih cestah

SLOVENEK - Danilo Hinič: Statistika je grozljiva in tudi

dograditev cestnega križa bo vse samo omililo, saj bodo lokalne ceste še v slabšem stanju...avtomobili so premočni za aslovenske ceste...in kako človeku dopovedati, da alkohol ne sodi za volan, da je omejitev hitrosti treba spoštovati...Novi zakon s strožjimi kaznimi pa potuje od Ministrstva za notranje zadeve preko vlade v parlament že toliko časa, da je v tem času lani decembra na cestah pustilo življenje 42 ljudi, letos pa še okroglo 200.

Ustavite rimske konje

REPUBLIKA - Boštjan Lajovic: Bolj ko Slovenija in Italija urejata svoje odnose, bolj jih zapletata in se ujemata v lastne zanke, še zlasti Slovenija...Izjava Agnellijeve - italijanske ministrice za zunanje zadeve: "Rim si bo prizadeval za obnovitev italijanskih korenin v Istri in Dalmaciji, ki so bile tako brutalno presekanke"... Če bomo Italijo spustili vsakič za korak dlje, bo na koncu prišla vse do Planine. Suverenost se ne izgubi samo z orožjem ali denarjem, ampak tudi z neumnostjo!

Slovenski izseljenci že prihajajo v Slovenijo

V Slovenijo že na veliko prihajajo posamezniki in skupine Slovencev z vseh koncev sveta. Tako je v Sloveniji že lepo število rojakov iz Avstralije (tja je pred dnevi odpotovala tudi avstralska slovenska balinarska ekipa), nekateri pa se šele podajajo na pot. V Sloveniji se vrstijo številne prireditve od 50. obletnice povojnih množičnih pobojev na Kočevskem in v drugih predelih slovenske dežele do *Srečanja v moji deželi*, ki je potekalo v organizaciji SIM prav te dni v Postojni.

Spominska maša

V nedeljo, 25. junija je bila v Kočevskem rogu spominska maša - vseslovensko spominsko srečanje, ki se ga je udeležilo tudi veliko število rojakov iz tujine.

Iznanci iz Slovenije zahtevajo odškodnino

Leta 1941 je bilo iz Posavja in Obsotelja izgnanih v nemška taborišča več kot 45.000 Slovencev, na tujem pa jih je umrlo 12.700. Danes živi le še kakih 23.000 izgnancev, 18.000 pa jih je včlanjenih v Društvo izgnancev Slovenije. Ob letošnji 50. obletnici zloma fašizma mineva prav v teh dneh tudi pol stoletja, odkar so se začeli vračati na spraznjene domove. Iznanci so se pred kratkim srečali v primorskem Braniku, zahtevali so naj vlada čim prej sprejme zakon o žrtvah vojnega nasilja, menijo tudi, da so upravičeni do vojne odškodnine, v posebni izjavi za javnost pa so zahtevali ustavitev morije v BiH.

Peterokraka zvezda spet na Magistratu

Tja jo je postavil ljubljanski župan dr. Dimitrij Rupel. V mestno hišo je namreč dal vnovič vzidati ploščo, ki naznanja, da je bila Ljubljana osvobojena 9. maja leta 1945. Na vrhu plošče se sveti peterokraka zvezda, za to dejanje pa Rupel ni imel odobrenje mestnega sveta, saj lahko edino ta organ sprejme takšno odločitev. Po številnih pritožbah se še ne ve ali bo zvezda tam ostala ali ne.

Odkrili spominsko ploščo mobilizirancem

Pred baziliko Marije Pomagaj v Brezjah so odkrili spominsko ploščo, s katero so se spominjali približno 80.000 prisilno mobiliziranih Slovencev v nemško vojsko. Od teh je vsaj 15.000 izgubilo življenje, za nekaj tisoč slovenskih fantov pa se ne bo nikoli izvedelo kje so njihovi grobovi. Ploščo je blagoslovil dr. Alojzij Šuštar.

Lani več rojstev kot smrti

Število novorojenčkov v Sloveniji se še manjša, a počasneje. Največ otrok, starih do 7 let, so imeli konec lanskega leta v občinah Železniki, Gorenji vasi, Poljanah in Šentjerneju. Lani se je rodilo 19.564 otrok, umrlo 19.359 oseb.

Ohranimo Slovenijo in slovenstvo

Predsednik Nacionalnega foruma SDSS (Socialdemokratske stranke Slovenije) mag. Dušan Fatur je pred kratkim predaval o razvoju prebivalstva v Sloveniji. Zavrnil je napovedi o tem, da bi Slovenci izumrli, dejal pa je, da smo blizu temu, da se bomo skrčili za več kot eno tretjino glede na ozemlje, ki ga zavzema danes, če ne bo država uvedla določene ukrepe, med katere prišteva najprej olajšave mladim, v katere je najprej prišteti ugodna stanovanjska posojila; ohraniti je treba kmete in kmečki stan; pristopiti k naselitvi (kolonizaciji) odročnih krajev, določiti razumno politiko priseljevanja Neslovencev.

Učbenik še vedno s pomanjkljivostmi

Državna založba Slovenije je v začetku junija predstavila zgodovinski učbenik za 4. razred gimnazije *Naša doba*, ki ga je napisal zgodovinar Božo Repe. Mnoga vprašanja novejšee zgodovine so še neobdelana ali le deloma obdelana. Dosti podatkov, ki jih je avtor v učbeniku navedel je zanemarjeno in zamolčano, dosti pa naravnost nedopustljivo in neresnično. No, vsaj terminologija je neobremenjena s komunističnim besednjakom.

ISKRICA

Po mojem bi zdaj najbolj potrebovali nekaj norcev. Kar pogledite, kam so nas spravili pametni!

G. Bernard Shaw

PORTOROŽ — Najstarejše slovensko pristanišče za jahte - Marina Portorož - je te dni dobilo prvo soglasje za program lastninjenja.

Marina ima v morju in na kopnem ter v dveh hangarjih 1.100 privezov, ki so popolnoma zasedeni. V povprečju je bilo lani v Marini Portorož 1.112 jaht, povpraševanje pa je tako veliko, da ne morejo ustreči vsem. Med stalnimi gosti je največ Slovencev (44 odstotkov), sledijo Nemci (27 odstotkov), Avstrijci (18 odstotkov) ter Italijani (5,5 odstotka).

ŠENTVID — Ena od krajevnih skupnosti Ljubljane Šentvid je praznoval svoj prvi šentviški teden od 14. do 17. junija. Prireditve so bile namenjene 100-letnici izdelave Aljaževega stolpa, izdelanega v Šentvidu. Praznovala je tudi župnija, saj je bil 15. junij praznik sv. Vida, zavetnika kraja. Župnija Šentvid je bila ustanovljena leta 1.100, prvi župnik Henrik je omenjen leta 1262.

NOVO MESTO — Osrednje obeležje 45-letnice delovanja Dolenjskega muzeja v Novem mestu je bila otvoritev arheološke razstave *Novo mesto pred Iliri*. Znano je, da je arheološka dediščina Novega mesta izjemno bogata in uvršča to območje med najbogatejša najdišča v Sloveniji.

LENART — Prihodnje leto bo minilo osemsto let od prve pisne omembe kraja. V središču Slovenskih goric se na ta jubilej že pripravljajo, izdali bodo zbornik, v katerem bo opisana celotna zgodovina Lenarta.

KOPER — Po Piranu in Izoli so zdaj izdelali še *Fotovodnik po Kopru*, s čimer je sklenjen trikotnik svojevrstne turistične predstavitve treh starih obalnih mest.

LOGATEC — Radijskim postajam v Sloveniji, ki zadnje čase rastejo kot gobe po dežju se je pridružila še krajevna postaja v Logatcu. Signal bo dosegel poslušalce v ljubljanski kotlini, po vsej Notranjski ter na Zirovskem in Idrijskem. Začetek oddajanja je bil 29. junija, ko je bil v Logatcu tradicionalni sejem.

LJUBLJANA — O obnovitvi hotela LEV v središču Ljubljane se govori že nekaj časa, zdaj pa so končno podpisali pogodbo, s katero postaja omenjeni hotel član vodilne svetovne hotelske verige Intercontinental. Prenova hotela Lev bo stala 25 milijonov mark. Lev je 31. maja uradno postal delniška družba, v kateri bodo zaposleni v petih letih postali lastniki 57 odstotkov delnic.

Portoroška Marina

HRPELJE — Oživila je ideja o dirkališču med Petrinjami in Prešnico. Gre za ureditev 6,2 kilometra dolge dirkališke steze, bila bi druga najdaljša na svetu, na njej pa bi bilo nekaj tekmovalnih prireditev na leto. Pravijo, da dirkališče ne bi obremenjevalo okolja. O zadevi bodo še razpravljali, saj eni idejo podpirajo, drugi pa ne.

DOBROVO — Brda so pred novo izkušnjo. Ob tradicionalnem prazniku češenj je bila okrogla miza o razvojnih možnostih nove občine Brda. Na njej so sodelovali strokovnjaki iz Slovenije, Italije, Avstrije in Nemčije. Predstavili so predlog o ustanovitvi posebne fundacije, ki naj bi pospeševala razvoj tega območja, ustanovila pa naj bi jo podjetja in posamezniki, zbrani z javnim razpisom. Bila naj bi finančna ustanova z naslovom Goriška Brda.

SLOVENSKA BISTRICA — Potomci grofa Attemsa so Bistričanom dali vedeti, da za vrnitev gradu, ki so ga Bistričani v zadnjih desetih letih že dodobra obnovili, niso zainteresirani, zahtevajo pa vrnitev pristave, v kateri naj bi si uredili prostore za upravljanje z drugim vrnjenim premoženjem.

NOVA GORICA — Nič več 'Nova' Gorica? V zamejsko javnost bo prišel kmalu predlog Foruma za Goriško o preimenovanju Nove Gorice v Gorico, brez pridevnika Nova. Pričakovati je velike polemike in navale nacionalizma.

ŠTORJE PRI SEŽANI — Skokova gostilna slovi po dobri domači primorski kuhinji. Nekaj časa je bila zaprta, zdaj pa so obnovljeno ponovno odprli. Prostore sta uredila zakonca Vidovič, ki imata v Ljubljani svoje podjetje "Tea in Edo" v prijeten ambijent, lastniki pa zdaj ponujajo specialitete Skokove mame kot so jota, njoki, kraške mesnine itd.

ILIRSKA BISTRICA — Za širše območje Ilirske Bistrice je značilna stalna potresna aktivnost in prav zato to območje uvrščajo med potresno najdejavnejša v Sloveniji. Večinoma nastajajo šibki potresni sunki. Zadnji močnejši potres je bil 31. januarja 1956, 22. maja letos pa sta si na tem območju v kratkem času sledila dva srednje močna potresa, ki so jih zaznali skoraj po vsej Sloveniji. Potres je razen preplaha povzročil tudi nekaj gmotne škode na stavbah.

HIMALAJA

Slovenca smučala prva na svetu z himalajskega vrha Anapurne. To se je zgodilo sicer že aprila, toda za dobro novico ni nikoli prepoznano.

Brata Dreje in Davo Karničar z Jezerskega sta se 29. aprila letos povzpela na 8091 metrov visok osrednji vrh pogorja Anapurne. S smučarskim spustom sta postavila dolg in zapleten seznam rekordov. Bila sta prva, ki sta smučala s tega vrha. Bila sta prva, ki sta spust opravila v enem, istem dnevu, v katerem sta se povzpela na vrh. Doslej to ni uspelo še nikomur.

ZDA

"Praprata" iz Slovenije ni šla na pot. Ameriška Nacionalna uprava za aeronavtiko in vesolje (NASA) je Pavlo Benčina iz Ljubljane - "praprato" slovenskega vesoljca iz ZDA dr. Ronalda M. Sege (njegov ded izhaja iz Loškega Potoka) - povabila na izstrelitev vesoljskega raketoplana Atlantis, ki je pred dnevi poletel v vesolje. Gospa se je povabila razveselila, vendar se zaradi svojih let izstrelitve ni mogla udeležiti. Ena od strokovnjakov odprave je dr. Bonnie J Dunbar, žena vesoljca dr. Sege, ki je tokrat že četrtič poletela na krovo enega od raketoplanov.

ZDA

Slovinci imamo v ZDA še enega vrhunjskega strokovnjaka za vesoljske raziskave. To je prof. Dušan Petrač, ki se je rodil v Kropi, maturiral v Kranju, iz fizike diplomiral v Ljubljani, doktoriral pa v Los Angelesu leta 1971. Zaposlil se je v znamenitem Jet Propulsion Laboratory, JPL, pri univerzi California Institute of Technology v kalifornijski Pasadeni (druga je v Texasu), kjer dela še danes. Za svoje znanstveno in razvojno delo je dobil Mendelssohnovo nagrado, najvišje priznanje na svetu za fiziko nizkih temperatur, zaradi izjemnih delovnih dosežkov pri razvoju vesoljske tehnike pa ga je odlikovala tudi NASA. Med nedavnim obiskom v Sloveniji je imel zanimivo predavanje o svojem znanstvenem delu.

ZDA

Ameriški kongresnik James L. Oberstar je ponosen na slovensko kri. Je član Demokratske stranke in kadar je šlo za slovenske interese se je pokazal velik prijatelj Slovenije. Pred kratkim pa je bilo razvidno tudi iz kongresnih spisov kako zelo si je prizadeval za to, da se je Clintonova vlada zavzela za Slovenijo pri sporu z Italijo oziroma v zvezi s pogajanjem o pridruženem članstvu Slovenije k Evropski Uniji (EU). Oberstarjevo prizadevanje je bilo tudi, da bi Slovenijo čim prej vključili v načrte zveze Nato. Petdesetletni James Oberstar je v ameriški predstavniki zbornici nepretrgoma že od leta 1974, ko je okraj prevzel iz rok Johna Blatnika, tudi slovenskega porekla. Oberstarjev ded, rojen Slovenec, se je naselil z ženo Marijo v ZDA, Marija se je rodila leta 1875 v Sodražici in umrla leta 1982. Oberstar se spominja njenega posebnega nagovora v predstavniki zbornici in pravi, da se od nje uči in da ga posebej vodita njena skromnost in vernost. Njegov oče je bil rudar in aktivni sindikalni delavec. Z garanjem sta z ženo šiviljo italijanskega rodu odločila, da mali James ne bo rudar. James je tako po diplomu v Ameriki končal študij na Evropskem kolegiju v Bruselu. Tekoče govori francosko, obvlada pa tudi nekoliko slovensko. James Oberstar namerava letos poleteti obiskati Slovenijo.

ISTRA

Hrvatje so junija letos pričeli s podiranjem na črno zgrajenih vikendov. Večina brez dovoljenja postavljenih barak, prikoloc, ut in zidanic v Istri je v lasti Slovencev. V njih so do zdaj lastniki vsako poletje lahko sorazmerno poceni preživljali počitnice. Samo na območju Premanture jih je več kot tisoč in prek 70 odstotkov lastnikov je Slovencev. Račun za opravljena dela bo poravnala hrvaška država sama, odstranjevanje postavljenih objektov brez dovoljenj pa jih bo samo na Prematuri stalo približno 200 tisoč mark. Sicer bodo hrvaške oblasti letošnjo sezono dovoljevale poslovanje samo tistih počitniških domov, ki delajo v skladu s hrvaškimi zakoni. O tem so pred kratkim obvestili tudi slovensko vlado.

MISEL

Najhujša bolezen, za katero trpi svet, ni moč hudobnih, temveč nemoč dobrih.

ROMAIN ROLLAND

SLOVENEK

19. junij 1995

Tajnik Slovenske izseljenske matice (SIM) Janez Rogelj je v Slovencu zapisal sledeče:

"Bomo res tudi v Avstraliji dobili slovenskega ambasadorja" V pismu s tem naslovom, objavljenem v časopisu Slovenec konec maja, Stanka Gregorič sprašuje oziroma zahteva, naj slovenska vlada oziroma predsednik države ne imenuje Matjaža Jančarja za veleposlanika Republike Slovenije v Avstraliji. Z njo sta se strinjala tudi g. Janez Tretjak in g. Valentin Bazilij v časopisu Slovenec dne 31.5. in 9. 6. 1995.

Nestrinjanje z morebitnim izborom prihodnjega veleposlanika Slovenije je, tako kot sicer, tudi v primeru izbire veleposlanika v Avstraliji povsem zakonito in volji kritikov je prepuščeno, da svoje nestrinjanje tudi objavijo in poskušajo pridobiti podporo javnosti. Nenevidno pa je, da kot argument za nestrinjanje za morebitno kandidaturo Matjaža Jančarja omenjajo zgolj to, da je bil v letih 1983 - 1986 predsednik SIM. Ne omenjajo pa nobene napake ali dejanja, ki bi dokazovalo, da je g. Jančar kot nekdanji predsednik SIM neprimeren kandidat za veleposlanika Republike Slovenije v Avstraliji. Janez Tretjak sicer navaja, da je Matjaž Jančar ob svojem obisku v Adelaidi "povečeval dejavnosti slovenskih klubov za ohranitev slovenskega jezika in kulture...", ne moremo pa razumeti, zakaj bi to navedbo lahko šteli Matjažu Jančarju v zlo.

Samoumevno je, da se v pluralnih demokratičnih družbah, kot je Avstralija, pluralno razmerje uveljavlja tudi v strukturah slovenske skupnosti, ki tam živi. Različnost mišljenj, ki je bila že doslej legitimna, se bo pojavljala tudi v prihodnje. Če se ta različnost izraža tudi v občasnih preprih v slovenski skupnosti, za to ni kriva SIM oziroma njen predsednik. Težnja po enotnosti v mislih in dejanjih je v Sloveniji in v SIM že davno presežena in si je tudi ne želimo povrniti.

Iz navedenega jasno sledi, da ne odobravamo podtona v omenjenih pismih, ki poskušajo izničiti tudi pozitivno vlogo SIM v preteklosti. Ob tem pa prezira tudi zdajšnja prizadevanja SIM, da se prilagodi potrebam zdajšnjega časa, kar dokazuje s spremembo statuta, tajnimi volitvami, odprtostjo kandidatnih list in s širokim sodelovanjem z vsemi Slovenci po svetu, ne glede na čas in razlage njihove izselitve. Želja SIM je, da prispeva k ohranjanju vezi izseljenec z matično domovino. Prizadevamo si in si bomo tudi v prihodnje za združevanje Slovencev po svetu na platformi "slovenstva", ne da bi pri tem oporekali vsakomur od njih tudi pravico do različnih idejnih, političnih in drugih opredelitev. Nasprotujemo pa posplošenim ocenam in neargumentiranim podfikanjem, ki spodbujajo tudi razdvojenost in objektivno delujejo proti interesom slovenske skupnosti v Avstraliji kot celoti.

MLADINA

20. junij 1995

Novinarka Mladine Mojca Širok se je pogovarjala z odgovornim urednikom tržaškega dnevnika *Il Piccola Mariom Quaia*, ki je v pogovoru med drugim izjavil tudi to:

"Po mojem mnenju sta se v Ogleju in Rimu zgodili dve zelo pomembni srečanja med Martinom in Peterletom in slovenska vlada je naredila veliko napako, ko je delegitimizirala Peterletovo delo. Takšno obnašanje ne pritiče odnosu med državama. Ne morete dati polnih pooblastil nekemu ministru, ga poslati na pogajanja z drugim ministrom, podpisati dogovore, ki jih potem zaradi vaših notranjepolitičnih problemov dvakrat obravnate kot odpadni papir. Dogovor, ki sta ga dosegla Peterle in Martino, je bil po mojem mnenju kljub vsem popravkom, ki bi jih še lahko kasneje vnesli, dober in je spodbujal k nadaljnjem dialogu. Sedaj je problem med Italijo in Slovenijo prerasel v problem med Slovenijo in Evropsko Unijo..."

DELO

22. junij 1995

Boris Jež piše, da sta nerazumljiva nenačelnost in popustljivost slovenske zunanje politike to je vzpodbudilo vse večje zahteve sosednjih držav: dvignilo je apetit Avstriji (priznanje avstrijske manjšine, zapiranje brezcarinskih prodajaln), Hrvaški (rušenje počitniških objektov, gradnja mejnih prehodov na nedefinirani meji), celo Madžarski ("počasni" cariniki, pravice madžarske manjšine). Sosede imajo torej vse bolj v rokah slovenski mednarodnopolitični status.

21. MEDNARODNI GRAFIČNI BIENALE LJUBLJANA

16. junij - 30. september 1995
 Jubilejni 20. mednarodni grafični bienale, v medijih označen kot "mednarodni likovni praznik", je spodbudil številna obujanja spominov in poskuse ponovnega ovrednotenja te edinstvene svetovne likovne prireditve v Sloveniji. Pripovedovanja Zorana Kržišnika (roj. 1920), prvega in doslej edinega generalnega sekretarja bienala (in dobotnika francoske legije časti), razgrinjajo strateško povezanost kulture in politike v 50. letih. Na pobudo Božidarja Jakca je galerijski svet Moderne galerije podprl zamisel o bienalni grafični prireditvi v Ljubljani. Ustanovljena je bila z namenom, "da bi v Slovenijo privabili vrhunske tuje umetnike in slovenskim ustvarjalcem omogočili spoznavanje najnovejših dosežkov v svetovni grafiki oz. likovni umetnosti". Letos sodelujejo umetniki iz 54 držav.

GRAFIKA LOJZETA SPACALA

Kot spremljevalna prireditev je v Mednarodni grafični bienale vključena tudi pregledna razstava lesorezov Lojzeta Spacala (r. 1907). Razstavljenih je več kot sto grafik, nastalih med letoma 1935 in 1995. Umetnik, od leta 1987 dopisni član SAZU, živi med Trstom in Škrbino na Krasu in je začel samostojno razstavljanje leta 1940 v Trstu. Leta 1949 je razstavljal v Moderni galeriji in s to razstavo - po besedah Z. Kržišnika - "odprl okno v svet". Sodeloval je tudi na Beneškem bienalu (L. 1848, 1954 in 1958) ter v Italiji in Sloveniji zaslovel predvsem kot grafik. Razstava je svojevrstna počastitev umetnikovega dela, saj je neprekinjeno sodeloval na vseh ljubljanskih grafičnih bienalih.

O SLOVENCIH, KI SO SE ODPRAVILI PO SVETU

Radovljjska Didakta je izdala zbirko biografskih esejev *Srečevanja z drugačnostjo* dr. Zmaga Šmitka. Gre za eseje ljudi, ki so se rodili na slovenskem ozemlju pa so se odpravili v svet: največ kot misijonarji, kartografi, prevajalci, arhitekti pa tudi obrtniški delavci in še kaj. Knjiga zajema časovni razpon od leta 1642, ko je prvi doslej znani slovenski rojak Janez Adolf Steihauser stopil na ameriška tla (v Mehiki), do leta 1950, ko je v Argentini umrl slovenskim staršem v Zagrebu rojeni Ivan Benigar. Vmes pa zaživijo podobe v Vipavi rojenega Bernarda Distla, leta 1723 v Vietnamu umrlega Ljubljančana Janeza Krstnika Mesarja, branilca zlate Goe Franca Gallenfelsa, astronoma in kartografa na Kitajskem Avgušтина Hallersteina, na Hmeljniku rojenega plemiča Ignaca Cirheima, obrtnika v Knobleharjevem misijonu v Afriki in pozneje trgovca s slonovino Janeza Jagra ter graditelja nemške telegrafske postaje v Afriki Antona Codellija in drugi.

GOTIKA V SLOVENIJI

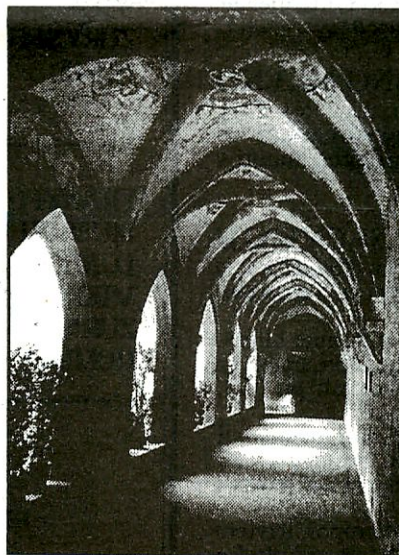
Ljubljana 1995
 1.6. - 1.10.
 Narodna galerija
 Narodni muzej
 Muzej novejšje zgodovine

Nastanek poslikane gotske skulpture - po motivu Sv. Nikolaja.

Ročka za vino, poslikana žgana glina, konec 14. stoletja.

Zahodno krilo križnega hodnika stiškega samostana iz sredine 13. stoletja.

ŠTALNA MUZEJSKA ZBIRKA O ČLOVEKU V LEDENI DOBI

V Jamskem dvorcu pri Postojnski jami je odprta stalna rastava *Lovci mamutov - ledena doba v Evropi*. Prikazuje razvoj v zibelki človeštva, Afriki, vse od okostja Lucy izpred 3,6 milijonov let in odtisov njenih sodobnikov v vulkanskem pepelu v Laetoli v Tanzaniji. Na ogled je najstarejše orodje Homo habilisa in Homo erectusa in drugo.

UMRL 80 - LETNI BOGO GRAFENAUER

Bogo Grafenauer akademik, profesor, doktor, zgodovinar - ki je preučeval slovensko zgodovino od naselitve Slovanov v Vzhodne Alpe in na Balkan do 20. stoletja. Do podrobnosti je raziskal kmečke upore 15. in 16. stoletja. Izdal številna dela slovenskega zgodovinopisja, med njimi *Ustoličevanje koroških vojvod in država karantanskih Slovencev* in druga.

UMRL PAVEL SIVIC

Rojen leta 1908 v Radovljici. Eden največjih sodobnih slovenskih skladateljev, prvi dobitnik Kozinove nagrade za zaokrožen skladateljski opus, za opero *Cortesova vrnitev* je prejel Prešernovo nagrado, za skladateljsko, profesorsko in koncertantno delo pa še celo vrsto nagrad, priznanj in odlikovanj.

ŽUPANČIČEVE NAGARDE '95

Mesto Ljubljana podeljuje vsako lepo Župančičeve nagrade svojim kulturnikom in umetnikom za izjemne dosežke. Letos je bilo 48 predlogov, Župančičeve nagrade so podelili igralcu Lojzetu Rozmanu, igralki in režiserki Dragi Potočnjak, pesniku Milanu Deklevi in skladatelju Janezu Gregorcu.

PONATIS ZEMLJEVIDA KRANJSKE

Te dni je izšel Florijančičev veliki zemljevid Kranjske iz leta 1744. V zbirki slovenskih pisnih spomenikov *Monumenta Slovenica* so doslej izšli že ponatis prve izdaje Prešernovih *Poezij*, *Stiškega rokopisa* iz leta 1428, *Brižinskih spomenikov*, *srednjeveških kodeksov* iz Stične ter listine, v kateri je Ljubljana prvič omenjena z imenom Luwigana.

MLADINSKA POVEST O SMUČARSKIH POLETIH

Ivan Sivec, eden najbolj plodnih pisateljev je spet na knjižnem trgu. Napisal je že 23 knjig, pa je še razmeroma mlad. Njegova nova povest nosi naslov *Netopir brez kril* in prikazuje zgodbo okrog smučarskih poletov v Planici. V zgodbi je srečati nekaj resničnih oseb iz tega športa, Francija Petka, novinarja Igorja Berganta, brata Gorišek in še katerega.

AFORIZEM - Žarko Petan

Nočem v Evropo! Počakal bom, da bo Evropa prišla k nam na počitnice.

TEČAJNA LISTA - slov. tolarjev (SIT)
Julij 1995

DRŽAVA	VALUTA	NAKUPNI	PRODAJNI
Avstralija	1 AUD	81. 8464	82. 3390
Nemčija	1 DEM	81. 0842	81. 5722
ZDA	1 USD	1113. 8585	114. 5437
Srednji tečaj hrvaške kune: 2257. 9966 SIT za 100 kun			

SLOVENIJA PRI VRHU

Tako sodi EIU - Economist Intelligence Unit, ki poudarja, da edino Češka republika dosega Slovenijo v uspešnosti prehajanja v tržno gospodarstvo. EIU daje Sloveniji splošno oceno B, s 40 "črnimi pikami" - kar je ista ocena, kot jo imata med drugimi Afrika in Avstralija.

V SLOVENIJI BREZPOSELNOT POD
POVPREČJEM EVROPSKE UNIJE

Položaj se izboljšuje. Lani je bilo v Sloveniji brezposelnih devet odstotkov aktivnega prebivalstva, kar je pod povprečjem v EU. V letošnjem aprilu je bilo brezposelnih 119.146 oseb.

ADRIA AIRWAYS V EVROPSKEM
ZDRUŽENJU ŽE KONEC JUNIJA?

Slovenski letalski prevoznik Adria Airways naj bi postal 1. julija član združenja evropskih zračnih prevoznikov (AEA - Association of European Airlines). Da bi prišla v to združenje si Adria prizadeva že sedem let. Največja ovira v preteklosti je bil veto JAT-a kot monopolista na jugoslovanskem nebu, zdaj pa se bo Adria postavila v enakopraven položaj z vsemi velikimi rednimi avio-prevozniki v Evropi. Z Adria Airways prihaja v Slovenijo veliko število turistov iz Francije, Spanije, Velike Britanije, Avstrije, Nemčije in Švice.

SLOVENIJALESTEL DISTRIBUTER
OPREME AT & T

Koncern Slovenijalesa je ustanovil novo družbo Slovenijales-Tel, ki je v njegovi stoddostotni lasti in ima ekskluzivno pravico za distribuiranje telekomunikacijske opreme AT&T v Sloveniji, pa tudi v druge države bivše Jugoslavije, razen Makedonije, ki jo oskrbuje že drug distributer. Lastninjenje koncerna Slovenijales se počasi približuje koncu, tako, da so začeli s pripravo na javno prodajo, ki naj bi bila julija letos in kjer bodo ponudili 60 odstotkov družbenega kapitala.

NOVOST:TRAJNO MLEKO

Julija se je začela v Sloveniji obsežna predstavitev nove blagovne znamke 'trajno mleko', ki je kot sveže in poglavitna prednost tega mleka je, da ga ni treba hraniti v hladilniku.

PO ČEM JE KAJ V SLOVENIJI

— Poleg naftnih derivatov so se v začetku junija precej neopazno podražile tudi cigarete, v povprečju za 3 odstotke oz. 5 tolarjev za škatlico.

— Na novogoriškem trgu gre ta čas dobro v promet blitva, grenivke, kumare in lubenice po 200, češnje, kivi, bučke in janež po 250, jagode in jajčevci po 300, grah po 350, nektarine po 450 in šparglji po 800 tolarjev.

— Kopaljšča: Na strunjanskem kopaljšču morajo odrasli plačati 300 tolarjev za celodnevno karto, otroci pa 180 tolarjev, za senčnik in ležalnik 300 tolarjev; za dnevno parkiranje vozila 300 tolarjev.

Na portoroških kopaljščih so cene nižje, Metropol, Riviera in komunalna plaža po 250 tolarjev za odrasle, za otroke 150 tolarjev.

NEWS FLASH

ADRIA
ADRIA AIRWAYSNOW IN
AUSTRALIAOFFERING THE FOLLOWING
RETURN AIRFARES

US \$

FRANKFURT	-LJUBLJANA	\$220
ROME	-LJUBLJANA	\$220
ZURICH	-LJUBLJANA	\$220
LONDON	-LJUBLJANA	\$275
MUNICH	-LJUBLJANA	\$165
VIENNA	-LJUBLJANA	\$165

FRANKFURT	-LJUBLJANA-SKOPJE	\$400
MUNICH	-LJUBLJANA-SKOPJE	\$400
LONDON	-LJUBLJANA-SKOPJE	\$400
VIENNA	-LJUBLJANA-SKOPJE	\$400
ZURICH	-LJUBLJANA-SKOPJE	\$400
ROME	-LJUBLJANA-SKOPJE	\$400

FRANKFURT	-LJUBLJANA-TIRANA	\$350
MUNICH	-LJUBLJANA-TIRANA	\$350
LONDON	-LJUBLJANA-TIRANA	\$350
VIENNA	-LJUBLJANA-TIRANA	\$350
ZURICH	-LJUBLJANA-TIRANA	\$350
ROME	-LJUBLJANA-TIRANA	\$350

MORAY TRAVEL COMPANY
Suite 13, 115 PITT STREET
PIBA HOUSE - SYDNEY NSW 2000
PHONE: 008 818 002
231 6899

KREKOVA POOBLAŠČENA DRUŽBA ZA UPRAVLJANJE d.o.o.

KREKOVCI VAS VABIMO

Spoštovani rojaki!

Tudi Vi ste upravičeni do deleža Slovenskega družbenega premoženja.

Izpolnite pooblastilo s katerim pooblaščate Krekovo družbo, da za Vas uredi vse potrebno za odprtje certifikatnega računa in vpis lastninskega certifikata (privatization shares) v Krekovo investicijsko družbo Klas. Pooblastila so na voljo v slovenskih cerkvah in slovenskih konzulatih.

Pooblastilo **overite na konzulatu in ga pošljite na**

KREKOVO PDU, Gregorčičeva 37/I, 62000 MARIBOR, SLOVENIJA

S tem boste postali delničar Krekove investicijske družbe. Potrdilo o lastništvu delnic Vam bomo poslali po pošti.

Za nadaljne informacije smo na voljo na tel. – 386 62 20 191

Z NAMI STE NA SVOJI STRANI!

Sydney, 28. julij 1990
DAN, KO SMO SE SLOVENCİ V AVŠTRALIJI "POLITIČNO SPRAVILI"

Zgodilo se je na ustanovitvenem zasedanju Avstralske slovenske konference (fotografija). Prišli smo po popuščanje naših napetosti, sem zapisala v takratnem *Slovenskem Pismu*. Od takrat je minilo pet let...eden od rezultatov pravnega dogovora je *Glas Slovenije*. Pripisujejo mu domobranstvo, komunizem, matičarstvo, antimatičarstvo (SIM), desničarstvo, levičarstvo, janševstvo in tako naprej in tako dalje...in prav to potrjuje, da SMO VSI ŠKUPAJ - NA STRANEH ISTEGA CASNIKA! In temu bi lahko rekli popuščanje naših napetosti - in temu bi lahko rekli: SPRAVA!

Stanka Gregorič

Sydney, 24. junij 1995
ZA SLOVENSKO SPRAVO

V nedeljo, 24. junija je bila v slovenski cerkvi Sv. Rafaela v Merrylandsu pri Sydneyu maša zadušnica za padle in pobite slovenske domobrance, slovenske četnike, vse žrtve vojne in državljanske vojne.

Zadušnici je sledila komemoracija v cerkveni dvorani. Po enominutnem molku je g. Jože Košorok recital Slovensko spravo, ki jo je spesnil Ljenko Urbančič 1975 ter jo istega leta objavil v Slovenskem Obzorniku za Avstralijo.

Sledeči govornik je bil g. Stanko Aster-Stater, pripadnik in organizator brkinske brigade. Poklonil se je vsem tistim, ki so umrli za resnično svobodo, vendar so jih boljševiki tako okrutno izigrali. Govornik je poudaril, da je bila primorskim partizanom rdeča peterokraka vsiljena in še to pozneje.

Naslednji je govoril g. Ljenko Urbančič, ki je naglasil, da oba pred njim nastopajoča nista bila domobranca; eden je bil primorski, drugi štajerski partizan. Oba pa sta proti lastni volji služila boljševiški revoluciji. Prinašamo nekaj misli g. Urbančiča:

"Resnična sprava mora sloneti na enakopravnosti. Sprave ni, dokler se domobranski invalidi v Argentini borijo za svoj obstoj in nimajo istih pravic kot oni v domovini. Boljševiška usedlina, ki skuša te čase zanikati državljansko vojno, pozablja, da so komunisti sami nekoč govorili o državljanski vojni. Čemu tudi Trg Revolucije, če ni šlo samo za revolucijo in njihovo oblast? Sam sem okusil državljansko vojno v naši tričlanski družini takole:

Ko je general Leon Rupnik pozval Slovence, da se javijo v Slovensko Domobranstvo, sem bil med prvimi, ki so se odzvali. Ko sem to povedal staršem, sta bila oba potrta. Posebno je zadelo očeta, ki ni bil nikoli komunist. Ves svet se je zrušil v njem in iz razočaranja, sramote in bolečine mi je pljunil v obraz. Brezmočno je spravil iz sebe:

'Nikoli si ne bi mislil, da bom imel izdajalca v lastni hiši.'

Tako je vdrla državljanska vojna v našo družino. Kako drugače pa naj imenujemo dejanja, ko se sin zoperstavi očetu in brat bratu? Moja mati ni obsojala partizanov. Smilili so se ji, ker so gladovali in prezebali po gozdovih. Vedela je, da domobranci niso izdajalci, ni pa marala komunistov. Če ne zastran drugega, že zaradi tega, ker so 1918 pobili carsko družino in sklenili separatni mir z Nemčijo in Avstrijo. Nekoč je posvarila očeta: 'V tej hiši vsj vemo, da bo Nemčija propadla. Njena vojska bo šla domov. Če pa zmagajo rdeči, se jih ne bomo znebili za dolgo.'

Tisto dolgo, vemo vsi, je trajalo pol stoletja. Dobra mati ni imela veliko šol, pa dosti zdrave pameti.

Če in kadar bi bila recimo polovica Slovencev za partizane, polovica pa za domobrance, kdo naj bi bil izdajalec tedaj?

Veliki Rus Aleksander Solženicin je zapisal:

'V ruski zgodovini ni bilo nikoli toliko izdajalcev kot pod Stalinom. Ali je zato mogoče, da je bil izdajalec Stalin sam?'

Naj dodam:

Ljudje s krščansko omiko ne pljujemo na nobene spominske plošče."

/Poročevalec iz Sydneya/

Ljenko Urbančič

Slovenska sprava

O kakšni spravi govoriš mi,
 mlačež moj?
 O spravi med valptom in tlačanom,
 brezpravnim in tiranom?
 Morda o spravi med ječarjem in jetnikom,
 umirajočim in krvnikom?

Za spravo, da, naivnež moj.
 Vendar za spravo tako, da vsaka
 bo gomila križ imela svoj
 in rož z imenom častnim padlega junaka.

Za spravo, ko krvava petokraka
 ne bo kalila več nam
 naše belo-modro-rdeče,
 ko naša spet bo prava,
 sto let in več že stara
 zavihrala vsem zastava.

Vse drugo, dragi moj, ni sprava;
 maškerada le, okrutna šala;
 je zgodba o sožitju leva kralja
 in jagnjeta, ki mirno spi —
 v trebuhu zmagovalca leva kralja.

Jože Šmuk

PROSLAVA DNEVA SLOVENSKE DRŽAVNOSTI

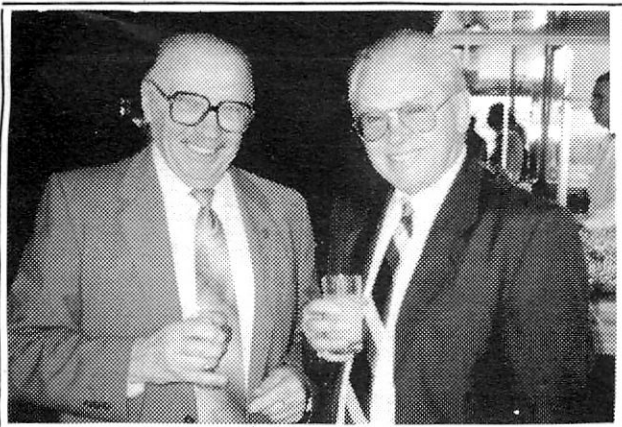
Sydney

V Sydneyu smo Dan slovenske državnosti proslavili kar dvakrat. V petek, 23. junija je častni konzul Republike Slovenije g. Alfred Brežnik priredil sprejem za konzularni zbor v Sydneyu - na čast četrte obletnice slovenskega narodnega praznika. Udeležilo se ga je nad 40 zastopnikov različnih narodov, avstralske politike pa so zastopali: premiera NSW, Hon. Boba Carra je zastopal Hon. John Johnson, MLC; vodjo opozicije Hon. Petra Collinsa, MP je zastopal Hon. Jim Sameos, MLC; predsednika Legislative Council Hon. Maxa Willisja Hon. Helen Shan-Ho, MLC; speakerja Legislative Assembly Hon. Johna Murreya, MLC je zastopal Hon. Andrew Metcalf, MLC; prisoten je bil tudi Hon. Michael Photios, MP.

Na sprejem so bili povabljeni tudi predstavniki vseh slovenskih organizacij in podjetij iz Sydneya, Wollongonga in New Castla ter znani javni delavci iz slovenske skupnosti. Prisotna sta bila tudi g. Aljaž Gosnar, odpravnik poslov RS iz Veleposlaništva v Canberri in g. Dušan Lajovic, častni konzul RS za Novo Zelandijo. Navzoče je pozdravil g. Alfred Brežnik, v imenu avstralske vlade pa jih je nagovoril Hon. John Johnson MLC. Po kratki in prisrčni ceremoniji so vsi navzoči nazdravili neodvisnosti in nadaljnjem razvoju in napredku Republike Slovenije.

Z leve: Hon. John Johnston in Alfred Brežnik

Na'zdravje Slovenija!
Z leve: Ivo Klopčič in pater Valerijan Jenko

V soboto, 24. junija je širša slovenska skupnost proslavila svoj narodni praznik s proslavo, ki jo je pripravil Slovenski narodni svet (SNS) za NSW skupaj z drugimi slovenskimi organizacijami v prostorih Slovenskega društva Sydney. Dvorana je bila polna, da je bilo težko dobiti sedež, prišli so Slovenci iz Sydneya, Wollongonga in celo iz New Castla. Predsednik SNS g. Jože Šmuk je imel kratek in jednat govor, g. Brežnik, naš častni konzul je v svojem nagovoru še posebno poudaril potrebo po sodelovanju in ohranjanju naše skupnosti v tujini in je pozval vse Slovence k strpnosti in prijateljstvu.

V programu so sodelovali: mešani pevski zbor Verskega centra Merrylands, moški pevski zbor Triglav, starejša in mlajša folklorna skupina Slovenskega društva Sydney, od katerega so posebno najmlajši že tretja generacija Slovencev na naši celini in so nas včasih ganili do solz, tako so bili ljubki. Program je odlično vodila ga. Olga Lah, za ples in zabavo so po končanem programu igrali Veseli Gorenjci, vmes pa smo dobili še loterijo, katero sta zelo uspešno organizirala ga. Janja in g. Pavle Letnar in za katero se je s prvo nagrado (mizico s petimi stoli) spet izkazalo slovensko podjetje Eurofurniture; ostale dobitke pa so podarili odborniki in člani SNS. Kot se za slovenske proslave spodobi, ni manjkalo dobre hrane in pijače in vsi so se dobro imeli.

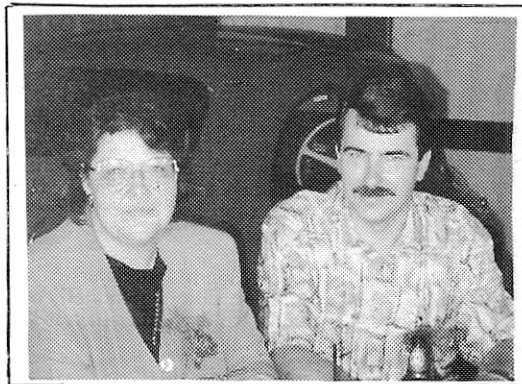
Posebno bi rada pohvalila vse pridne delavce, ki so pripravili to prireditev, omenila pa bi rada tudi, da g. Brežnik napravi vsako leto sprejem na lastne stroške; seveda zasluži pohvalo tudi Slovensko društvo Sydney, ki je za proslavo odprlo vrata vsem brez vstopnine in tako omogočilo čim večjemu številu Slovencev da so se proslave udeležili.

Govor g. Alfreda Brežnika s sprejema lahko prečitate na angleški strani.

*Prijatli, obrodile
so trte vince nam sladko,
ki nam oživlja žile,
srce razjasni in oko.
Ki vtopi
vse skrbi,
v potrtih prsih up budi.*

*Žive naj vsi narodi,
ki hrepene dočakat dan;
da - koder sonce hodi -
prepir iz sveta bo pregnan,
ko rojak
prost bo vsak,
ne vrag, le sosed bo mejak.*

Predsednik SDS Jože Lah s soprogo Olgo

OBVESTILO

Spoštovane bralke, dragi bralci
Glasu Slovenije

Vsem, ki ste že poslali naročnino za naslednje leto se najlepše zahvaljujemo. Prav tako tudi darovalcem za tiskovni sklad, ki so omogočili, da je ob prazniku slovenske države 55. številka Glasu Slovenije lahko izšla na 16. straneh.

Ponovno prosimo naše naročnike, da pregledajo datum na kuverti, v kateri pošiljamo časnik in poravnajo naročnino, če je ta izšla 30. 6. 1995. Naročniki na *Glas Slovenije* ostajate do preklica!

Uprava

SLOVENSKEMU DRUŠTVU CANBERRA
Ob 25-letnici čestitke z iskrenimi željami. Z Glasom Slovenije pa več sodelovanja.

Uredništvo

PROSLAVA DNEVA SLOVENSKE DRŽAVNOSTI

Melbourne

Desno: Ivan Mejač v vlogi kralja Matjaža. Spodaj zdravica Sloveniji - Aljaž Gosnar in Simon Špacapan

SLOVENSKI NARODNI SVET VIKTORIJE

V Verskem in kulturnem središču v Kew je Slovenski narodni svet Viktorije pripravil kar dvodnevno praznovanje. V soboto, 24. junija je bila zvečer na programu predstava "Kralj Matjaž, junak slovenski", v nedeljo dopoldan je bil po maši za Slovenijo na sporedu svečani dvig slovenske in avstralske zastave ter ponovitev sobotne predstave.

Posnetke predstave "Kralj Matjaž, junak slovenski", ki jo je uspešno in duhovito zrežirala Elica Rizmal, so lahko rojaki po Avstraliji poslušali na Radiu SBS, prav tako v Elicini priredbi.

V nedeljo je bil navzoč tudi Aljaž Gosnar, odpravnik poslov RS iz Canberre.

OB 20-LETNICI SBS RADIA Melbourne

SPOMINI NA ZAČETKE...

Piše Helena Leber

- Leto 1974 — Al Grasby, minister za etnične zadeve objavi v The Age-u članek, v katerem poziva etnične organizacije in ustanove naj se prigrasijo, če želijo imeti radijske oddaje v svojem jeziku.
- Slovensko društvo Melbourne — Na predlog Marjana Peršiča skličejo sestanek, določijo voditelja oddaj: Ivo in Helena Leber (takrat Van de Laak).
- Leto 1974 13. maj — Prva 15 minutna oddaja (Ivo/Marjan) nato Ivo/Helena do septembra 1975. Začetki pod imenom Radio 3ZZ.
- Leto 1975 September — Slovenci se borimo, da si pod takratno "yugo-marelo" priborimo enakovrni položaj s svojo oddajo. Še vedno dveurne oddaje "Glasbeni sprehod po Jugoslaviji" - v slovenskem jeziku. Počasi si priborimo oddaje dvakrat tedensko - enourna oddaja v slovenskem jeziku, dodatna mladinska oddaja ob nedeljah, kasneje oddaja po željah.
- Radio 3 EA — Ivo in Helena Leber urednika in napovedovalca 17 let
- 17 let — Ostali uredniki oziroma napovedovalci ter sodelavci pri mladinskih oddajah v času 17 let: Stanka Gregorič, Stanko Prosenak, Derry Madison, Dino Rupnik, Edi Polajnar, Boris Ivančič, Jrena Birsar, Branka Jelenič, Ivanka Škof, Anna Mandel, Jana Lavrič in Elica Rizmal, ki vodi oddaje še danes.

Slovenski radio je igral vedno, v sodelovanju z vsemi slovenskimi organizacijami razen obveščevalne tudi povezovalno vlogo. Hvala vsem za sodelovanje!

Leta 1975 sta prejela Ivo in Helena za svoje delo na radiu "Certificate of Appreciation". Leta 1992 pa posebno priznanje za dolgoletno delo in za sodelovanje pri postavljanju temeljev današnjega SBS -a.

Na treh fotografijah od zgoraj navzdol: Štefan Merzel, predsednik SNS s skupino pevcev, z leve pater Tone, Marija in Lubi Pirnat, Vinko Rizmal, za klavirjem Lenti Lenko. Druga fotografija - dviganje zastave in tretja polna dvorana v Verskem in kulturnem središču Kew.

Fotografije: Simon Novak

**LOVSKA, RIBIŠKA IN TABORNIŠKA
DRUŽINA SLOVENSKEGA DRUŠTVA**

**SYDNEY
SLAVI 15. OBLETNICO**

Štefan Šernek

Lovska družina ob 15. obletnici

Sem starešina L.T.R. družine SDS in želel bi opisati življenje in zgodovino našega društva.

Ustanovljeno je bilo 13. aprila 1980. Ustanovitelji: Stanko Roj, Ivan Klavžar, Drago Raber in Jože Žohar. Prvi starešina je bil Drago Raber, pozneje je njegovo mesto prevzel Henrik Juriševič, ki je vodil L.T.R. družino nekaj let in pod njegovim vodstvom se je članstvo povečalo na 55 oseb. Ko je Juriševič odstopil sem prevzel to mesto jaz, za menoj zopet D.Raber in zatem Ivan Klavžar, letos pa zopet jaz. Sedaj imamo 30 odraslih članov in 10 mladincev. Prejšnja leta smo bili zelo aktivni. Zbirali smo se na tekmovanjih z zračno puško s slovenskimi lovskimi družinami iz Melbournu.

Večkrat se podamo na lov na svinje, zajce, divje kozličke in tu in tam tudi na kenguruje.

Petnajstletnico smo proslavili zelo pestro - pripravili smo tekmovanje moških, žensk in mladine ter dosegli sledeče rezultate:

Moška ekipa: Mirko Cerovac, Stefan Zadrovec in Bogo Franetič.

Ženska ekipa: Zorica Cerovac, Cveta Kozelj in Helena Zadavec.

Mladinci: Tamara Letnar, Barbara Petrič in Jožef Cerovac.

Dne 28. maja je prišlo do tekmovanja največjih sekcij: L.R.D. in balinarske sekcije. Tekmovali smo v streljanju potem pa v balinanju. Najboljši strelci so bili med moškimi Štefan Šernek in Bogo Franetič, med ženskami Ana Šernek in Srečka Markovič. To tekmovanje se je odvijalo prvič pod streho, saj se nam je po dolgih letih le uresničila želja, da smo dobili krov nad baliniščem. Po tekmovanjih nas je spremljala glasba na plesišču in v dvorani do pozno v noč. Vsi smo se veselili 15. obletnice obstoja L.R.D. Slovenskega društva Sydney.

Z leve: Ivan Klavžar, Drago Raber in Štefan Šernek

SBS RADIO

**praznuje 20. obletnico
svojega obstoja**

Vabimo vas, da se vključite v slovenski program, ki je na sporedu vsako nedeljo in torek, od 8 do 9 ure zjutraj

na

SBS Radiu 1 Sydney 1107 AM
SBS Radiu 1 Melbourne 1224 AM

in na

narodnem omrežju
SBS National Network
ob torkih med 9 in 10 uro zjutraj:

Adelaide	106.3 FM
Brisbane	93.3 FM
Darwin	100.9 FM
Newcastle	1584- AM
Perth	96.9 FM
Wollongong	1485- AM

Program v Adelaidi je na sporedu pol ure pred ostalimi

Mariza Ličan

Urednica slovenskega programa Sydney
Telefon: 02 - 728 3387

*

Elica Rizmal

Urednica slovenskega programa
Melbourne
Telefon: 03 - 9685 2543

CONSULAR RECEPTION AT THE ROYAL MOTOR YACHT CLUB FOR THE SLOVENIAN NATIONAL DAY

Speech by Alfred Brežnik, honorary consul of the
Republic of Slovenia
Sydney, 23rd June 1995

The Hon. John Johnson, MLC, representing the Premier of NSW The Hon. Bob Carr, MP; The Hon. Jim Sameos, MLC, representing the Leader of the opposition, the Hon. Peter Collins, MP; The Hon. Helen Shan-Ho, MLC, representing the President of the Legislative Council, Mr. Max Willis, MLC; Mr. Andrew Metcalf, representing the Speaker of Legislative Assembly, the Hon. John Murray, MP; the Hon. Michael Photios, MP; Fr. Valerian Jenko, OFM, Head of St. Raphael's Slovenian Mission; Colleagues of the Consular Corps, distinguished guests.

Welcome all and thank you for joining us in the celebration of the Slovenian National Day.

I am particularly pleased that once again for this occasion, we have been joined by Mr. Aljaž Gosnar, Charge D'Affaires at the Slovenian Embassy in Canberra, as well as Mr. Dušan Lajovic, the Slovenian Honorary Consul in New Zealand.

1995 has been a rather special year of reminiscence for many nations and people around the world. One day that has been especially remembered and celebrated throughout the world is VE-day — Victory in Europe.

Victory in Europe determined the end of WW II. The end of suffering and the end of a very dark period of the 20th century. Slovenia did not escape the tyranny and was one of the first to fall victim to axis occupation. But, Slovenia's people rose against the aggression and fought courageously for freedom. As recognition for their contribution to the victory in Europe, Slovenia's President Milan Kučan was invited to attend victory celebrations in London, Paris and Moscow.

While the end of WW II. meant freedom and democracy for the nations of Western Europe, those from the central and Eastern Europe were not so lucky - Slovenia among them. Many of our people went on suffering and many perished in their struggle. In the 80's a Slovene political and national consciousness started to emerge. Democracy, political pluralism, free elections and an independent Slovenia were now demanded by the people. Soon after the fall of the Berlin Wall, Slovenia's first democratic elections were held in April 1990, followed by a plebiscite in December. With 88% approval for independence, the Slovenian Assembly proclaimed the sovereign and independent Republic of Slovenia on June 25th 1991.

The Yugoslav Federal Government and the so called People's Army had other ideas. They greeted the new Slovenian independence with military aggression. The ten day war followed. This time, the new post WW II. generation rose and fought courageously. On October 25th 1991, the last soldier of the YPA left Slovenia.

In the last four years, Slovenia has done well and achieved much. As a member of most of the international governmental organisations, Slovenia has shown herself to be a concerned world citizen and is actively involved in regional peace processes, through the Partnership for Peace, NATO and United Nations.

Economic priorities have been high on the agenda and Slovenia's successful transition to a fully based economy is well recognised by the international business and financial institutions. In the last year economic growth reached 5% inflation is down to single digits and the GDP of US \$ 7,300 is the highest among the economies in transition. Slovenian finished products are well placed in Western Europe, accounting for 75% of all Slovenia's exports.

Bilateral relations with Australia are excellent. An Australian delegation has just returned from Slovenia after discussions in the area of social security and a federal parliamentary delegation is planning to visit Slovenia later this year. The Slovenian Minister for Agriculture and Forestry is also planning a visit to Australia later this year.

Trade between our two countries is on the increase. The first shipload of raw Australian sugar has been unloaded in Port Koper, with more to follow. This has added more than \$ 10 million to the trade between our countries. Email Limited and Gorenje Pacific, the Slovenian white goods manufacturer, have signed a partnership agreement. Coca-cola Amatil and Impact International are bearing fruits of their recent investments, and the WA Company TONCITY has been building a multimillion dollar free trade zone and an international hotel in Port Koper.

And, if you're thinking of heading to the slopes this ski season, and you're looking at purchasing or hiring a pair of skis, look no further than the world renown 'Elan' brand, which is distributed in Australia through 'The Sport Factory Pty Ltd'.

Yesterday I had the honour of participating in the formal signing of a collaboration agreement between the University of New South Wales and Ljubljana University. Collaboration between these two institutions actually started in 1988. This is the third such agreement with Ljubljana University, the other two being with University of Queensland and Macquarie University.

And I am indeed pleased to see here today Prof. John Hiller, Associate Prof. Cloud Samor and Mr. Grant Kearney from the University of New South Wales, dr. Tatjana Zrimec from the University of Ljubljana, Prof. Koith Cococh, dr. Halyna Roscharsky and Ms Metka Cuk, all from Macquarie University.

Once again welcome and thank you!

VELEPOSLANIŠTVO REPUBLIKE SLOVENIJE EMBASSY OF SLOVENIA

Advance Bank Centre-Level 6, 60 Marcus Clarke street, Canberra City, tel.: (06) 243 4830 fax: (06) 243 4827. Pisma in drugo pošto pošljite na naslov: Embassy of Slovenia, P.O.Box 284, Civic Square, Canberra ACT 2608.

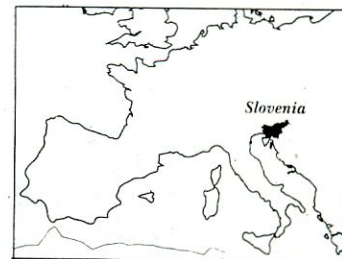
Veleposlanništvo je odprto vse delovne dni od 9.00-17.00 ure; uradne ure pa so od 10.00-14.00 ure. Odpravnik poslov: Aljaž Gosnar; upravno konzulami referent: Tina Omahen.

KONZULAT REPUBLIKE SLOVENIJE
AVSTRALIJIA (NSW in VIC)
Častni konzul Alfred Brežnik
Obisk urada izključno po dogovoru
(By appointment only)
tel.: (02) 314 5116;
fax: (02) 3996246

Poštni naslov:
P.O.Box 188 Coogee NSW 2034

KONZULAT REPUBLIKE SLOVENIJE
NOVA ZELANDIJA
Častni konzul Dušan Lajovic
Eastern Hutt Road, Pomare, Lower Hutt
(Wellington),
tel.: (04) 567 0027, fax: (04) 567 0024
Poštni naslov: P.O.Box 30247 Lower Hut, NZ
Poštni naslov v Avstraliji:
P.O.Box 5 Smithfield NSW 2164
tel.: (02) 604 5133; fax: (02) 604 009

NEWS FROM SLOVENIA

Ljubljana, 25 June — President of Slovenia Milan Kučan addressed the solemn academy in Ljubljana on the 4th anniversary of Slovene statehood, stressing that the birthday of the Slovene state is deeply rooted in the conscience of its citizens. "It marks the heroic period of our recent past when modern history of Slovenes was decided by acts of the only hero - the Slovene nation. With its will, courage and pride it was the unbreakable defence line of the homeland," said Kučan. He dedicated a minute of silence to the "honourable memory of those who sacrificed their lives in the war of 1991 to make the dream of several generations of Slovenes come true. President stressed that Slovenia set itself very high standards of life when it became independent.

Teharje, 18 June — The Slovene Commemoration Committee organized several commemorations in June and July for the 50th anniversary of killings of collaborators and other victims of the Second World War. Commemorations began by mass, given by Bishop of Maribor Franc Kramberger.

Ljubljana, 19 June — The managing board of the Pension and Disability Fund of Slovenia decided to seasonally adjust pensions by a 0.9 percent decrease in June.

Ljubljana — According to the latest data, there have been by 19 June 40 cases of AIDS reported in Slovenia (38 adults and 2 children) and 28 death cases from AIDS.

Poznan, Poland, 19 June — A Slovene Day was held at the 67th International Economic Fair in Poznan. Slovene pavilion was inaugurated by Ministers of Economy of Slovenia and Poland.

Maribor, 22 June — Slovenian government gave consent to the opening of the Consulate General of Croatia in Maribor.

Ljubljana, 23 June — Ministers of Internal Affairs of Austria and Slovenia signed an agreement between the ministries on the cooperation in the prevention of international organized crime, international illegal drugs trafficking, and international terrorism. Slovenia concluded similar agreements with Croatia, Italy and Hungary.

Ljubljana, 23 June — Slovene Foreign Minister Zoran Thaler received a letter from US State Secretary Warren Christopher; the letter is the answer to Thaler's letter relating to the questions of succession of former Yugoslavia (Serbia, Montenegro). State Secretary Christopher wrote in the letter that Washington considered all states issued from former Yugoslavia as equal successors.

Ljubljana — Since June 1 Slovenia has notaries who perform a public service as a freelance occupation. On 31 May, the Slovene courts and administrative bodies ceased to carry out the activities over which notaries have jurisdiction according to the law. The services performed by notaries include writing official documents, certifying of facts and statements, accepting documents, money and securities for safe keeping, the handing out, inventory and evaluation of

<i>Area (sq km)</i>	20,256
<i>Population</i>	1,990,600
<i>Population growth (%)</i>	-0.3
<i>Density (inhabs. / sq km)</i>	98.3
<i>Population of Ljubljana (capital)</i>	271,900

testators property, protection of inheritance, and writing personal documents such as sales contracts, gift deeds, renting contracts, etc. The body of notaries will be controlled by the ministry of justice which can ask for the supervision of the operation of a notary.

Average net salary in Slovenia - The average gross salary of the employed in companies and other organisations in Slovenia was SIT 109,567 in March this year.

There were 119,146 unemployed in Slovenia in April this year. That means that 0.6 percent less Slovenes were jobless in April than in March.

Slovene air carrier Adria Airways in April carried 50,284 passengers or 47 percent more than in April 1994. In relation to the first four months of 1994, the number of passengers carried this year increased by 24 percent. From January to April the company carried 150,414 passengers.

Some 5.8 million passengers arrived in Slovenia via road border crossings in February which is 7 percent less than in January and 3 percent more than in February 1994. Most passengers were from Croatia (1.5 million) and Italy (1.3 million), followed by passengers from Austria, Germany, Hungary, Switzerland and the Czech Republic.

Diplomatic relations with Saudi Arabia. Ambassador Danilo Turk, head of the permanent Slovenian mission at the UN in New York and his Saudi counterpart, ambassador Gaafar M. Allagany, signed a document on diplomatic relations between Slovenia and Saudi Arabia.

Criminal offences drop. The representatives of the Ljubljana police introduced the security situation in Ljubljana in the first three months of 1995 and reported a 18.3 percent decrease in the number of criminal offences. There were 3,163 criminal offences recorded in the Ljubljana region during the first three months of this year, which makes up for 37 percent of all criminal offences in Slovenia.

As to the security in road traffic, there was a 4.8 percent decrease in the number of accidents in the Ljubljana region, while the number of accidents involving casualties dropped by 55.8 percent. The number of persons injured in road accidents decreased by 11.3 percent. There were 2,295 accidents in the Ljubljana region in the first three months of 1995 and 2,411 over the same period of 1994. 15 persons died in 1995 and 34 in 1994, while 306 persons suffered from injuries this year and 345 in 1994.

The Ljubljana police will introduce stricter measures concerning the security in road traffic. Especially strict measures may be expected by the drink-and-drive drivers and by those driving too fast or those not wearing safety belts. The most dangerous road in the area is that between Črniče and Trojane as well as the main roads to the center of Ljubljana.

euro international pty.ltd.

EURO FURNITURE

Wide range of colonial furniture from Slovenia

Dining Settings
Rocking Chairs

Bentwood Chairs
Modern Bedrooms

Available at all leading furniture retail stores

EURO TRADING

Trading with Slovenia in chemical commodities, pharmaceutical products, metals, machinery, sporting equipment, food products and a variety of other products

SHOWROOM ADDRESS:

3 Dalmore Drive
Scoresby VIC 3152
Ph.: (03) 764 1900
Fax: (03) 764 1461

SYDNEY BRANCH:

2 A Bessemer Street
Blacktown NSW 2148
Ph.: (02) 671 5999
Fax: (02) 621 3213

A KONCU SE NASMEJTE...

"Ali že veš, da je Rudi umrl?" "Ne, in kaj je imel?" "Pokojnino!" "No, mislil sem, kaj mu je manjkalo, da je umrl." "Približno deset tisoč na teden." "Ne to, sprašujem, od česa je umrl?" "Od pokojnine."

Desetar poveljuje: "Tisti, ki se spoznajo na glasbo, naj stopijo dva koraka naprej!" Nekaj vojakov stopi iz vrste. "V redu! Pojdite k hišniku in prinesite klavir iz telovadnice v dvorano!"

"Natakar! V moji juhi plavata dve muhi!" "Ali mislite, da vam bosta za ta denar igrali vaterpolo?"

"Če trdite, da je jed neužitna," pravi natakar, "vsaj ne brskajte po njej. Kdo pa bo hotel jesti za vami?"

GODOVNIKI

Cena posamezne številke \$ 2.00; letna naročnina \$ 50.00; polletna \$ 30.00; letna naročnina za prekomorske države vključno z letalsko pošto \$ 100.00

GLAS SLOVENIJE

Založnik: Založba Glas

Ustanovitelji:

Stanka Gregorič, Alfred Brežnik, Dušan Lajovic in Štefan Merzel

Upravni odbor:

Alfred Brežnik, Dušan Lajovic in Stanka Gregorič

Uredništvo - glavna in odgovorna urednica, tehnično oblikovanje,

priloga strani:

Stanka Gregorič, 4/316 Dorset Rd. Boronia 3155, Melbourne, Avstralija

Telefon-fax: (03) 762 6830

Občasni sodelavci:

Dr. Stanislav Frank, Draga Gelt, Jožica Gerden, Lojze Košorok, Martha Magajna, Vinko Rizmal in Jože Zohar

Logo: Frances Gelt; Distribucija: S.Z. Gregorič

Informacije: STA (Slovenska tiskovna agencija), obvestila Veleposlaništva RS v Canberri in Konzulata RS v Sydneyu, Delo, Slovenec, Mladina, Družina, Naša Slovenija, Rodna gruda, Mladika, Slovenian Weekly, Finance, Lipov list, turistične brošure iz Slovenije, Radio SBS (Sydney in Melbourne), Radio 3 ZZZ ter posamezni poročevalci

- 1/ Naročam Glas Slovenije
- 2/ Obnavljam naročnino
- 3/ Prilagam za tiskovni sklad

NASLOV:

GLAS SLOVENIJE
4/316 Dorset Rd.
Boronia VIC 3155

Podpisani(a) .....

Ulica in kraj .....

Država .....

Poštna št. ....

Podpis .....

Datum .....